

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Nærværende Lovforslag er affattet paa Grundlag af de nedenfor som Bilag I.—III. anførte væsentlig overensstemmende Erklæringer fra Cheferne for det store kongelige Bibliotek, Universitetsbiblioteket og Statsbiblioteket i Aarhus. Det tilsigter ikke en principiel Forandring af de nu om Aflevering af Frieksemplarer ifølge Forordning af 20de Januar 1832 gældende Regler, der efter de tre nævnte Bibliotekarers samstemmende Opfattelse i Hovedsagen have vist sig gode, men har til Formaal at faa dem modificerede paa forskellige Punkter, hvor de nu efter 70 Aars Bestaaen under de i flere Retninger forandrede Forhold, som naturligt er, ikke længere kunne anses for fyldestgørende, samt i det hele bragte i Overensstemmelse med Tidens Krav paa Basis af de i den hidtidige Lovgivning paa det paagældende Omraade indeholdte almindelige Principper.

Til nærmere Begrundelse af Lovforslaget skal man henvide til Bibliotekarernes fornævnte Erklæringer, idet man yderligere bemærker følgende:

Til § 1.

Ligesom efter Forordningen af 20de Januar 1832 og den forud for samme gældende Forordning af 19de Januar 1821 er, hvad angaar *Genstanden for Afleveringspligten*, Hovedreglen efter Lovforslaget den, at den nævnte Pligt kommer til Anvendelse paa det, der her i Landet trykkes af Bog- eller Kunsttrykkere. Men medens denne Regel i de to Forordninger, med Hensyn paa de da brugelige Slags Kunsttryk, for disses Vedkommende er formuleret som omfattende „Korter, Kobbere, Steentryk og andre Kunstværker af lige Natur“, er den her formuleret som omfattende alt, hvad der trykkes af Kunsttrykkere, altsaa alle grafiske Reproduktioner, ogsaa den nyere Slags, som Lystryk og Fotogravurer, der nu almindeligst benyttes ved Værker med Illustrationer. Man har derhos her i Betragtning af den siden 1832 foregaaede tekniske Udvikling foreslaaet Afleveringspligten udvidet til ogsaa at omfatte Kort, Portrætter, Kunstblade og deslige, som fremstilles her i Landet paa anden Maade end ved Trykning, f. Eks. ved Fotografering, naar de udgøre Dele af et Værk, hvoraf

Frieksemplarer skulle afgives, eller høre som Bilag til et saadant Værk. Endelig har man her genoptaget den allerede i Forordningen af 19de Januar 1821 indeholdte, men i Forordningen af 20de Januar 1832 udeladte Bestemmelse, hvorefter Afleveringspligten ogsaa rammer de for danske Forlæggere i Udlandet udførte Arbejder, der have samme Karakter og Beskaffenhed som de her i Landet udførte afleveringspligtige Arbejder. Naar denne Bestemmelse blev udeladt i Forordningen af 1832, var, som det ses af de forudgaaende Forhandlinger, Grunden dertil den, at Bibliotekerne ikke havde insisteret paa dens Bibeholdelse, hvilket var ganske naturligt under Hensyn til, at den paa hin Tid, saaledes som det ogsaa er anført under de paagældende Forhandlinger, kun havde ringe praktisk Betydning. Da dens Genoptagelse imidlertid nu, som nærmere fremhævet i Bilag I., vil være af væsentlig Betydning, er det anset for rigtigst, at den atter optages.

Hvad angaar det *Omfang, hvori der skal afgives Eksemplarer* af de Afleveringspligten undergivne Arbejder, ere her de hidtidige Regler bibeholdte for det store kongelige Biblioteks Vedkommende, og det samme gælder Universitetsbiblioteket og Provinsarkiverne, alene med den Undtagelse, at den nugældende begrænsende Bestemmelse, hvorefter Eksemplarer af kunstneriske Arbejder kun skulle afgives til Universitetsbiblioteket, for saa vidt de henhøre til et udgivet Skrift, er udeladt i Overensstemmelse med vedkommende Bibliotekars Forslag. Ny er derimod Bestemmelsen om Afgivelse af Eksemplarer til Statsbiblioteket i Aarhus. Dette Bibliotek er ifølge Lov af 22de Marts 1897 om dets Oprettelse baseret paa, at der til det skal afgives det ene af de to det store kongelige Bibliotek efter den nugældende Lovgivning tilfaldende Frieksemplarer, dog med de Undtagelser, som dette Biblioteks Bestyrelse maatte skønne nødvendige. Efter at den saaledes forudsatte Afgivelse af Dubletter nu er kommen til praktisk Udførelse, ikke blot for en Del af den ældre Litteraturs Vedkommende, men ogsaa for saa vidt angaar den nyeste Tids Litteratur, viser det sig imidlertid, saaledes som nærmere an-